

Concursul Interjudețean de Matematică „Cristian S. Calude”, ediția a XVI-a  
Galați, 31 octombrie 2015

Clasa a X-a

SOLUȚII

Problema 1.

Soluție.

a) Avem evident relațiile:

$$\begin{aligned}\overrightarrow{PE} &= \frac{BE}{AB} \cdot \overrightarrow{PA} + \frac{AE}{AB} \cdot \overrightarrow{PB} = \frac{BE \cdot AP}{AB} \cdot \frac{\overrightarrow{PA}}{AP} + \frac{AE \cdot BP}{AB} \cdot \frac{\overrightarrow{PB}}{BP} = \frac{BE \cdot AP}{AB} \cdot \vec{u} + \frac{AE \cdot BP}{AB} \cdot \vec{v}; \\ \overrightarrow{PF} &= \frac{CF}{AC} \cdot \overrightarrow{PA} + \frac{AF}{AC} \cdot \overrightarrow{PC} = \frac{CF \cdot AP}{AC} \cdot \frac{\overrightarrow{PA}}{AP} + \frac{AF \cdot CP}{AC} \cdot \frac{\overrightarrow{PC}}{CP} = \frac{CF \cdot AP}{AC} \cdot \vec{u} - \frac{AF \cdot CP}{AC} \cdot \vec{v}\end{aligned}$$

b) Vectorii  $\overrightarrow{PE}$  și  $\overrightarrow{PF}$  sunt ortogonali deoarece subîntind un diametru deci  $\overrightarrow{PE} \cdot \overrightarrow{PF} = 0$  și cum și versorii  $\vec{u}$  și  $\vec{v}$  sunt ortogonali vom avea:  $\overrightarrow{PE} \cdot \overrightarrow{PF} = 0 = \frac{BE \cdot AP}{AB} \cdot \frac{CF \cdot AP}{AC} - \frac{AE \cdot BP}{AB} \cdot \frac{AF \cdot CP}{AC}$  de unde rezultă imediat concluzia.

Problema 2.

a) Soluție.

Se observă că  $x=1$  este soluție.

Avem  $(x+1)^9 - 2^9 = x^{10} - 1$  și cum

$$x^{10} - 1 = (x^5 - 1) \cdot (x^5 + 1) \quad \text{și} \quad x^5 + 1 = (x+1) \cdot (x^4 - x^3 + x^2 - x + 1) \Rightarrow 2^9 : x+1 \quad (1)$$

Dar  $(x+1)^9 = M_x + 1$  și din ecuație obținem  $(x+1)^9 - 1 - x^{10} = 510 \Rightarrow 510 : x$

Se observă că  $x \leq 0$  nu convine deoarece  $(x+1)^9 = x^{10} + 511 \Rightarrow x+1 > 0$ .

Deci  $x \geq 1$ . Evident  $510 = 2 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 17$  și din (1)  $\Rightarrow x \in \{1, 3, 7, 15, 31, 63, 127, 255, 511\} \cap D_{510} = \{1, 3, 15\}$

Pentru  $x=3 \Rightarrow 4^9 - 3^{10} = 5^{11}$ , u.c.  $(4^9 - 3^{10}) = 5 \neq 1$

Pentru  $x=15 \Rightarrow 16^9 - 15^{10} = 511$  și avem relațiile  $16^9 = M_{11} + 5^9 = M_{11} + 5 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3 = M_{11} + 9$  unde am folosit  $25 \equiv 3 \pmod{11}$  iar cf. teoremei lui Fermat  $15^{10} - 1 : 11 \Rightarrow 15^{10} = M_{11} + 1$  și  $511 = M_{11} + 5$  deci nici în acest caz nu poate avea loc egalitatea.

**b) Soluție.**

$$\begin{aligned} \text{Avem relațiile : } \sum \frac{1}{a^2 - x^2} &= \frac{1}{2 \cdot a} \cdot \sum \left( \frac{1}{a+x} + \frac{1}{a-x} \right) = \frac{1}{2 \cdot a} \cdot \left( \sum \frac{1}{a+x} + \sum \frac{1}{a-x} \right) \geq \\ &\geq \frac{1}{2 \cdot a} \cdot \left( \frac{9}{3 \cdot a + \sum x} + \frac{9}{3 \cdot a - \sum x} \right) = \frac{1}{2 \cdot a} \cdot \left( \frac{9}{3 \cdot a + 1} + \frac{9}{3 \cdot a - 1} \right) = \frac{27}{9 \cdot a^2 - 1} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Pentru inegalitatea a doua avem: } \sum \frac{1}{a^2 - x^2} &= \frac{1}{2 \cdot a} \cdot \sum \left( \frac{1}{a+x} + \frac{1}{a-x} \right) = \\ &= \frac{1}{2 \cdot a} \cdot \left( \frac{1}{a+1} \cdot \sum \frac{a+1}{a+x} + \frac{1}{a-1} \cdot \sum \frac{a-1}{a-x} \right) \leq \frac{1}{2 \cdot a} \cdot \left( \frac{1}{a+1} \cdot \sum \frac{a+1-x}{a} + \frac{1}{a-1} \cdot \sum \frac{a-1}{a-x} \right) \leq \\ &\leq \frac{1}{2 \cdot a} \cdot \left( \frac{1}{a+1} \cdot \frac{3 \cdot a + 2}{a} + \frac{1}{a-1} \cdot \sum \frac{a-1+x}{a} \right) = \frac{1}{2 \cdot a} \cdot \left( \frac{3 \cdot a + 2}{a \cdot (a+1)} + \frac{1}{a-1} \cdot \sum \frac{a-1+x}{a} \right) = \\ &= \frac{1}{2 \cdot a} \cdot \left( \frac{3 \cdot a + 2}{a \cdot (a+1)} + \frac{1}{a-1} \cdot \frac{3 \cdot a - 2}{a} \right) = \frac{1}{2 \cdot a^2} \cdot \left( \frac{3 \cdot a + 2}{(a+1)} + \frac{3 \cdot a - 2}{a-1} \right) = \frac{3a^2 - 2}{a^2 \cdot (a^2 - 1)}. \end{aligned}$$

**Problema 3.****Soluție.**

Cerința din enunț impune ca  $10^{2015}$  să dividă  $(n+1)(n+2)\dots(n+10)$ . Obținem condiția ca  $5^{2015}$  să dividă  $(n+1)(n+2)\dots(n+10)$ .

Dar printre numerele  $n+1, n+2, \dots, n+10$  unul se divide doar cu 5 iar celălalt multiplu de 5 trebuie să se dividă cu  $5^{2014}$ , de unde  $n+10 \geq 5^{2014} \Rightarrow n \geq 5^{2014} - 10$ .

Arătăm că  $n = 5^{2014} - 10$  îndeplinește cerința.

Calculăm exponentul lui 2 din descompunerea în factori primi a lui  $(5^{2014} - 10)!$  iar acesta este:

$$a = \left[ \frac{5^{2014} - 10}{2} \right] + \left[ \frac{5^{2014} - 10}{4} \right] + \dots$$

Aflăm și exponentul lui 5 în descompunerea lui  $5^{2014}!$  iar acesta este

$$b = 5^{2013} + 5^{2012} + \dots + 5 + 1 = \frac{5^{2014} - 1}{4}.$$

Observăm că  $a > \frac{5^{2014} - 1}{2}$  deoarece  $\frac{5^{2014} - 10}{2} > \frac{5^{2014} - 1}{4}$ .

Deci în concluzie numărul  $5^{2014} - 10$  convine căci se realizează cele 2015 zerouri cerute de problemă.